

sista bekräftelseorden i nu gällande edsformulär, der de ej anses kunna alldeles uteslutas, måtte utbytas mot andra med vår tids kristliga åskådningssätt mera öfverensstämmande; samt slutligen

att, i sammanhang med denna revision i afseende på edgångar och deras användande, Kongl. Maj:t behagade låta utfärda föreskrift om ett bättre och värdigare iakttagande af den yttre formen vid edens afläggande, än som för närvarande mångenstädes eger rum.

Stockholm den 6 Mars 1876.

På Utskottets vägnar:

Ivar Månsson.

N:o 21.

Ank. till Riksd. Kansli den 6 Mars 1876, kl. 2 e. m.

Andra Kammarens Fjerde Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 7, i anledning af Herr C. F. Tolls motion, N:o 99, angående skjutsandes skyldighet att afvakta resandes ankomst.

Uti en inom Andra Kammarerna väckt, till Utskottet remitterad motion, N:o 99, har Herr *C. F. Toll* anført, att, ehuru ett ordnande af skjutsväsendet i sin helhet ej torde vara allt för aflägsen, bestämmelser ännu kvarstode så olämpliga, att förändring af dem redan derförinnan borde vidtagas, och i sådant afseende framhållit ett stadgande i Kongl. cirkuläret af den 1 Februari 1814,

genom hvilket den till skjuts budade vore pliktig att i 4 timmar afvakta den resandes ankomst, innan han vore berättigad hemfara, utan att han därför hade att uppbära mera än 8 skillingar banko för hvarje häst under hvarje timme han väntat utöfver en efter den utsatta, för hvilken han ej hade att fordra ersättning. Motionären föreslår därför, under påpekande af, att satsen "tid är pengar" allt mera vunnit och borde vinna erkännande:

"det Riksdagen i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller om en förordning, antingen att den i ofvan anförda cirkulär bestämda väntningstiden blifver lämpligen förkortad och ersättningen för utväntad tid förhöjd till 50 öre för timme och häst, eller ock att det till Konungens Befallningshafvande i länen blifver öfverlemnadt att, efter den utsträckning kommunikationerna i orten ernått, gifva de föreskrifter, som af samfärdselns uppehållande jemnsides med nödig lättnad för den skjutsskydige i nu afhandlade fall kunna betingas."

Utskottet, som ej. förbisett, att mot motionen kunde framställas den anmärkning, att en skrifvelse i detta ämne vore vid nuvarande tidpunkt mindre lämplig, då frågan i sin helhet låge under behandling hos Kongl. Maj:t, har likväl ej ansett sig böra endast på denna grund helt och hållet afstyrka den samma. Utskottet har tvärtom föreställt sig, att, likasom Riksdagen tid efter annan anslagit allt högre belopp till lättande af skjutsningsbesväret, samtidigt med det den uttalat den åsigt, att en förändring deri i sin helhet vore af behofvet och tidens kraf påkallad, det äfven nu kunde vara skäl att genom ökade väntningspenningar i någon mån göra skjutsningstungan mindre tryckande, och detta desto hellre, som möjligen kan antagas, att en kanske ej så kort tidrymd kommer att förflyta, innan den ifrågasatta totala omgestaltningen af skjutsväsendet kommer till stånd. Men till följd af denna förestående omorganisation har Utskottet ej ansett sig böra förorda hvarken någon ändring i det för väntning bestämda antalet timmar ej heller den af motionären alternativt föreslagna rättighet för Konungens Befallningshafvande att hvar i sitt län vidtaga de åtgärder, som i ifrågavarande fall kunna pröfvas lämpliga, utan får tillstyrka bifall endast till hvad motionen innehåller rörande ökade väntningspenningar och sättet för deras beräkning. Denna åtgärd är äfven så fristående, att den ej betingar några vidare ändringar i nu gällande stadgar, och torde äfven därför kunna hafva utsigt till framgång. Den föreslagna ökningen från 8 skillingar banko till 50 öre för timme och häst torde ej vara för hög, då man besinnar, att ett pris, som 1814 ansågs lagom, nu mera vid å allt stegrade värden måste finnas vara alldeles för lågt, samt att skjutslegan, som då utgjorde 12 skillingar banko, nu mera blifvit ökad till 80 öre à 1 krona 60 öre per mil, således i ännu större proportion. I afseende på tidsberäkningen af väntningspenningarne har Utskottet ej funnit det nu gällande stadgande, hvarigenom den skjutsande kan få vänta 1 timme 59 minuter utan ersättning,

billigt och rättvist, och hvarigenom den resande, som har rätt genom beställning disponera den skjutsandes hästar, nu kan utan någon ersättning förfoga öfver dem en tid, ofta lika så lång som för skjutshällets tillryggaläggande åtgår. Utskottet anser därför, att väntningspenningar böra få beräknas för hvarje påbörjad timme utöfver den första, för hvilken ej någon ersättning må erhållas.

På anförda skäl hemställer således Utskottet,

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla om sådan ändring i Kongl. cirkuläret af den 1 Februari 1814, hvarigenom den till skjuts budade blifver berättigad att i väntningspenningar uppbära 50 öre för hvarje häst under hvarje påbörjad timme utöfver en timme efter den utsatta, och för hvilken ersättning ej kan fordras.

Stoekholm den 6 Mars 1876.

På Utskottets vägnar:

Ivar Månsson.
